

Beh, var det Landstinget, der forhindrede den videre Forhandling af denne Sag paa det givne Grundlag, og naar der saa stærkt er fremhævet, at Folketingets Tilslutning der var betinget af Amtsgrensers o. s. v., saa har det aldrig været stillet som et Ultimatum, men kun som en Forhandlingsgenstand, hvorom man vel nok kunde være bleven enig, hvis man var gaaet videre i Forhandlingene.

Den ærede Minister vilde gøre det til en Betingelse for en Forandring af Grundloven, at man samtidig dermed tillige var bleven enig angaaende Folketingsvalgfredsenes Forøgelse eller Fordeling. Det kan maasse ogsaa være muligt, det kan ske, men jeg tvivler meget om, at det vil kunne lykkes, thi jeg ser ikke, hvorledes en saadan Fordeling kan gennemføres, naar man ikke ved, hvad der kommer til at staa i Grundloven. Det er da nødvendigt, at man først maa have Grundlovens bestemte Udtalelse for, hvilke Regler der skal følges i denne Valgfredslov, inden man endelig kan blive enig om denne, men det bliver en Sag, man kan komme ind paa, naar Forslaget kommer til at foreligge. Den ærede Minister fremhævede dernæst, at det var i høj Grad ubilligt, at man nu, da man havde saa mange store Kredse, vilde forelægge Forslag til en Grundlovsforandring og derved berøve dem i et saa vigtigt Spørgsmaal den ligelige Ret, som de maatte have med andre Statsborgere, til at gøre deres Mening gældende; men det afhjælpes ved Forslaget jo kun for disse enkelte Kredses Vedkommende og endda kun til Dels. Der er jo mange andre Kredse, som ligeledes have et langt større Antal end det, som efter Forholdstallet tilkommer dem. Der er, som jeg før har gjort opmærksom paa, ikke mindre end 83 Kredse efter det nuværende Forslag, som have mere end 17,000 Indbyggere, altsaa endog saa 1,000 Indbyggere over det, som Grundloven sætter Forholdstallet til. Alle disse have da ogsaa Ret til at kunne beklage sig over, at man ikke vil give dem den fulde retslige Indflydelse paa et saa vigtigt Spørgsmaal som et Grundlovs-spørgsmaal. Skal dette Hensyn altsaa gøres gældende til de enkelte Kredses ligelige Ret, da er der ikke andet for, end at man først maa gennemføre Grundloven saaledes, som den nu ligger for fuldt ud, og saa gaa til en Grundlovsforandring. Jeg tror hermed at have bevaret de væsentligste af de Udtalelser, der kom fra den ærede Minister, saa vidt jeg i alt Fald er i Stand til, og vil endnu kun udtale, at for mig staar det fremdeles saaledes, at jeg endnu maa hævde, at enten maa vi have en Grundlovs-

forandring, eller vi maa gaa til Opfyldelse af Grundlovens § 32.

Første Viceformand (S. C. Christensen): For en kort Bemærkning har den ærede Folketingsmand for Aarhus Amts 1ste Valgfreds (Leth-Espensen) Ordet.

Leth-Espensen: Naar man ser paa det ærede Medlem fra Møen (Bjssen), saadan som han i Reglen gaar omkring imellem os, naar man ser paa den dybsindige Mine, som han i Reglen anlægger, og som lader formode, at Samfundets Ve og Vel maasse ligger ham tungere til Byrde, end hans Skuldre synes at kunne bære, da kan man ikke andet end beklage den irriterede Sindstemning, som det ærede Medlem fremdeles synes at være i, en Sindstemning, som jo gør, at det ærede Medlem regelmæssig, hver Gang han har haft Ordet, har begyndt med at være overlegen, men endt med at være vred. Jeg beklager det meget, for jeg vilde meget hellere, at han kunde blive ved at holde sig i den overlegne Rolle, da den jo klæder ham ganske mageløst godt. Jeg skal derfor ikke forsøge yderligere at irritere det ærede Medlem, saa meget mere som jo Tiden er knap, og jeg kun har Ordet for en kort Bemærkning. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgfreds (Reis) sagde en hel Del til det, jeg havde sagt, jeg har heller ikke Tid til at bestæftige mig ret meget med ham, men naar han omtalte en Ytring af mig paa et Møde i Odder sidste Sommer — hvilket for øvrigt ikke vedkommer denne Sag —, skal jeg give lidt nærmere Forklaring af, hvordan dette faldt. Det ærede Medlem sagde, at jeg havde sagt, at mit Haab for en væsentlig Del stod til Højre. Det sagde jeg ganske vist, men jeg søjede noget mere til. Efter at jeg havde udtalt mig mod det Forlig, der var indgaaet, sagde jeg, at det var nok muligt, at ikke alt blev saa galt, som det nu kunde se ud til at være, men at mit eneste Haab i denne Henseende var, at Højre vilde være noget mere medgørligt, forsonligt i Fremtiden, at man navnlig vilde tage noget mere Hensyn til de 25, som havde lavet Forliget, og hjælpe dem til at lave nogle Reforme af Betydning. Dette mente jeg kunde hjælpe paa Forligets Staanter. Men jeg maa indrømme, at dette Haab er nu næsten bristet. Jeg ser nemlig ikke nogen af de Frugter, jeg havde ventet, at Højre vilde have ladet de 25 plukke. Dermed skal jeg forlade det ærede Medlem. — Da jeg i Lørdags havde Ordet maatte jeg paa Grund af den fremrykkede Tid, Kloften var henad 5, lade en Del Ting ligge, som jeg ellers